

moval s moderními výukovými metodami: „My studenti jsme neměli nad něho učitele lepšího. ... Bez něho bychom byli vyšli z ústavu ještě bez jakékoliv povědomosti o nových proudech pedagogicko-didaktických. Jeho elementární třída byla vzorná a my v ní viděli a slyšeli první počátky reformy prvouky, kreslení, učili se pozorovati žactvo, sbírali a oceňovali dětské kresby apod. ...“

Od roku 1905 působil Pešek ve funkci okresního školního inspektora v Žamberku a od roku 1910 v Třeboni. Na obou místech si získal mimořádnou oblibu (jak o tom svědčí úryvek z článku vydaného roku 1910 při jeho odchodu ze Žamberka), a to nejen mezi učitelstvem, ale i u širší veřejnosti. Pešek totiž organizoval různé osvětové přednášky, angažoval se v Sokole a podporoval zakládání tzv. pokračovacích hospodářských kurzů,

Obr. 45: Josef Pešek

kde se mohla venkovská mládež dál vzdělávat po vychození obecné školy. Pro svou občanskou a vlasteneckou angažovanost byl Pešek po vypuknutí války suspendován a přeložen na učitelský ústav do Kutné Hory. Po válce byl povolán na ministerstvo školství a působil ve funkci zemského školního inspektora, největší životní výzva na něj ale teprve čekala. Po připojení Podkarpatské Rusi k Československu byl roku 1919 jmenován vedoucím školského referátu v Užhorodě. Podkarpatská Rus patřila k nejchudším a nejzaostalejším územím v celé Evropě, navíc přes ni několikrát přešla fronta, takže byla těžce poznamenána válečnými událostmi. Pešek se nesmírně obtížného úkolu zhostil skvěle a stejně jako předtím v Čechách, získal si respekt a oblibu i u rusínských učitelů. Podkarpatoruské školství začal budovat doslova z ničeho a během pár let se mu v Užhorodě podařilo vytvořit dobře fungující úřad, nesmírně vypětí ho ale zcela vyčerpalo a roku 1924 zemřel ve věku pouhých 52 let.

(F. Pátek. Josef Pešek odešel... Výchova a škola, 5. listopadu 1924, s. 1.)

K odchodu pana školního inspektora Peška

Došlo konečně k okamžiku, kterého se učitelstvo okresu žamberského, ústeckého a lanškrounského tak obávalo; dne 29. ledna 1910 rozloučil se s námi ideální školní inspektor pan Josef Pešek, před odchodem na nové působiště do Třeboně. Učitelská jednota „Komenský“ uspořádala toho dne v Žamberku slavnost na rozloučenou. Shromáždilo se veškeré učitelstvo, také zemský poslanec J. Štemberka... Po zapění sboru „Svoji k svému“ ujal se slova pan řídící učitel Hynek, jenž pohnutými slovy vy-